

ความต้องการและความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องแบบสนามของ กำลังพลภายในกองทัพภาคที่ 1*

Personnel's Requirements and Satisfaction toward the Battle Dress Uniform in the First Army Area

ร้อยโท วชิรศ ศิริอุดมเศรษฐ¹

รศ. ชื่นจิตต์ แจ่มเจนกิจ²

ดร. ศิริรัตน์ โกศการิกา³

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความต้องการและความพึงพอใจต่อเครื่องแบบสนามของกำลังพลภายในกองทัพภาคที่ 1 เพื่อศึกษาความต้องการและความพึงพอใจในการใช้เครื่องแบบสนาม จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ กำลังพลภายในสังกัดกองทัพภาคที่ 1 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจำนวน 400 คน และการสัมภาษณ์ จำนวน 4 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ซึ่งเป็นการ

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

¹ ผู้บังคับกองร้อยสายและวิทยุถ่ายทอด กองพันทหารสื่อสารที่ 1

E-mail: snook009@hotmail.com

² หัวหน้าภาควิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

E-mail: fbuscjc@ku.ac.th

³ อาจารย์ประจำภาควิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

E-mail: fbuscjc@ku.ac.th

จำแนกข้อมูลด้วยตัวแปร เพื่อหาความสัมพันธ์ ของตัวแปรที่มากกว่าสองตัวแปรที่ไม่เกี่ยวข้องกัน (Independent Samples) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จากผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีระดับชั้นยศเป็นพลทหาร สังกัด กองพลทหารราบที่2 รักษาพระองค์ (พล.2.) มีอายุราชการ ต่ำกว่า 10 ปี โดยจะปฏิบัติงานที่ตั้งปกติ (หน่วยต้นสังกัด) มากกว่าปฏิบัติงานราชการสนาม (ปฏิบัติงานนอกหน่วยต้นสังกัด เช่น กองร้อยรักษาความสงบชายแดน) ซึ่งมีดัชนีมวลกายลักษณะปกติ ซึ่งกำลังพลภายในกองทัพภาคที่ 1 มีความต้องการเครื่องแบบสนามอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความพึงพอใจในเครื่องแบบสนามอยู่ในระดับมากที่สุด จากผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า 1) ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน อายุ รายได้ อายุรับราชการ และรูปแบบภารกิจที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อความต้องการ เครื่องแบบสนามไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อความต้องการเครื่องแบบสนาม ในด้านสังคม ด้านต้องการที่จะมีเกียรติยศ ชื่อเสียง และในภาพรวมแตกต่างกัน ส่วนด้านระดับชั้นยศและดัชนีมวลกายที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อความต้องการด้านต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียงแตกต่างกัน และปัจจัยส่วนบุคคล ด้านสังกัด ที่แตกต่างกันมีอิทธิพล ต่อความต้องการในทุก ๆ ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05 2) ปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ ระดับชั้นยศ รูปแบบภารกิจ และดัชนีมวลกายที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจต่อเครื่องแบบสนามไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ และด้านอายุรับราชการที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจ ด้านความพึงพอใจต่อประโยชน์หลักแตกต่างกัน ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจด้านลักษณะทั่วไป ด้านผลิตภัณฑ์ที่

คาดหวัง และในภาพรวมแตกต่างกัน และปัจจัยส่วนบุคคลด้านสังกัดที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในทุก ๆ ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 3) จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อความต้องการทั้ง 4 ชั้น พบว่า กำลังพลภายในกองทัพภาคที่ 1 ให้ความสำคัญกับความต้องการทางด้านร่างกายและความต้องการความปลอดภัยในชีวิตเป็นอันดับต้นๆ

คำสำคัญ: เครื่องแบบสนาม, ความต้องการ, ความพึงพอใจ, กองทัพภาคที่ 1

Abstract

This study aims to study demand and satisfaction with battle dress uniforms of the troops within the army, to study the needs and satisfaction of using battle dress uniforms. The population of this study consisted of the military personnel within the Army Region 1. Data was collected by 400 questionnaires, 4 interviews and was analyzed by descriptive statistics. One way analysis of variance, this was classified by variable to find the correlation of two or more independent variables at the statistical significance level of .05. Based on the findings of personal data, most respondents are younger than 30 years old, graduated from grade 12, income less than 10,000 baht per month, graduated from military service under Maj. Gen. 2 periods of work are less than 10 years that work in garrison more than fieldwork area that has a normal body mass index. The military

in the 1st Army has the highest level of requirement and satisfaction in battle dress uniformity. The results of hypothesis testing showed that: 1) Personal factors, age, income, period of work, and the different mission forms have no influence on the uniforms by holding level of significance of .05. Different levels of education have influence on the requirement for battle dress uniformity in social, honor requirement, and overall are different. Different levels of rank and body mass index have different effects on the honor requirement. And different personal factors of department have influence on the demand for every requirement by holding level of significance of .05. 2) Personal factors of income, rank, mission and body mass index are not significantly different. The statistical significance was .05. Personal Factors in age and the different period of work affect the satisfaction. The satisfaction of the core product is different. Personal factors at different levels of education showed influence on satisfaction of generic products, expected products and the overall satisfaction of product levels are different. And different personal factors of department influence on the every satisfaction of product levels are different. The difference is statistically significant at .05. 3) Based on the analysis of the opinions on the four levels of requirement, it can be found that the personnel within the first army area focused on the physiological and safety & security needs.

Keyword: Battle Dress Uniform, Requirement, Satisfaction, Army
Region 1

บทนำ

เครื่องแบบทหารแต่ละเหล่าทัพนั้นมีความจำเพาะเจาะจงกับภารกิจของตนเอง แต่ปัจจัยหลักคือ เครื่องแต่งกายจะต้องมีรูปแบบที่เหมือนกันในแต่ละเหล่าทัพ หรือแต่ละหน่วย เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยและสวยงาม แสดงฝ่ายสังกัด ยศ ตำแหน่ง และจะต้องเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติการกิจในสนามรบที่แตกต่างกันออกไป เพื่อการซ่อนพรางให้กลมกลืนกับภูมิประเทศ ป้องกันอันตรายจากอาวุธและสารเคมี เช่น เสื้อเกราะ หน้ากาก ป้องกันไอพิษ ส่วนชุดลายพรางของทหาร (Military Camouflage) ได้รับแนวคิดจากการเปลี่ยนสีของสัตว์เลื้อยคลาน ที่สามารถปรับตัวให้กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมที่เป็นทะเลทราย ดังนั้น การส่งทหารไปร่วมปฏิบัติการกิจในทะเลทราย จะใช้ชุดสีน้ำตาลอ่อน มีลวดลายที่กลมกลืนกับผิวทราย ผ้าเนื้อบางระบายอากาศ เช่นเดียวกับทหารอเมริกันใช้ในสงครามอิรัก ส่วนประเทศที่อยู่ในเมืองหนาว ชุดทหารจะเป็นสีขาวและหนา เหมาะสำหรับการรบในพื้นที่หิมะ ส่วนในประเทศไทยเครื่องแบบสนามจะเน้นไปที่สีเขียว เนื่องจากภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นป่าซึ่งสีที่ได้ผลิดขึ้นมานั้น เป็นสีที่เข้ากับป่าของประเทศไทย เพื่อใช้ในการพราง เพื่อปกปิดและกำบังการตรวจการของข้าศึกในยุคที่มีการรบในสมรภูมิที่เป็นป่าภูเขา จนกระทั่งปัจจุบันนั้น สีของเครื่องแบบสนามดังกล่าวก็ยังเป็นสีเขียวเช่นเดิม แต่มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันมากที่สุด

เครื่องแบบสนามของกองทัพบกในปัจจุบันได้ถูกออกแบบและพัฒนาใหม่เนื่องจากกองทัพบกได้รับข้อมูลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับข้อจำกัด

ของเครื่องแบบสนามจากหน่วยและกำลังพลในปี 2558 พบว่า ควรมีการปรับปรุง แก้ไขให้เหมาะสมกับการใช้งานให้มากขึ้น เช่น ความคงทนของวัสดุที่นำมาใช้รูปแบบของแขนเสื้อที่มีขนาดเล็กเกินไปทำให้ขาดความคล่องตัวในการปฏิบัติภารกิจ รวมถึงด้านราคาจึงได้มีการพิจารณาปรับเปลี่ยนรูปแบบบางประการของเครื่องแบบสนามใหม่ โดยได้นำเอาเครื่องแบบสนามที่คณะทำงานของกองทัพบกออกแบบไว้เมื่อปี 2557 แต่ยังไม่ได้ประกาศใช้เนื่องจากเป็นช่วงสถานการณ์บ้านเมืองไม่ปกติ นำมาพิจารณาร่วมกับแบบใหม่ที่ได้อนุมัติใช้เพื่อพรางเมื่อปี 2558 จนได้ข้อสรุปของเครื่องแบบสนามล่าสุด คือใช้เครื่องแบบสนามที่คณะทำงาน ของกองทัพบกเคยออกแบบไว้เมื่อปี 2557 และให้มีการแก้ไขกระเปาะเสื้อด้านล่างเป็นแบบเฉียงซ่อนใน ไม่มีซิป ส่วนเครื่องหมายเป็นแบบเย็บติดทั้งหมด จากที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของเครื่องแบบสนามอยู่หลายครั้งใน ช่วงระยะเวลา 2-3 ปี ทำให้ได้ยินเสียงตอบรับจากตัวกำลังพลซึ่งแม้ว่าจะมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบบางประการของเครื่องแบบสนามในปี 2558 ที่ใช้มาจนถึงปัจจุบัน แต่อย่างไรก็ตามยังพบว่ารูปแบบของชุดเครื่องแบบสนามดังกล่าวยังไม่ตรงกับความต้องการและความพึงพอใจของกำลังพล เช่น ความไม่คล่องตัวของเครื่องแบบ เนื้อผ้าที่หนาเกินไป รูปแบบในการออกแบบเป็นต้น ซึ่งในปี 2559 มียอดกำลังพลภายในกองทัพบกภาคที่ 1 ที่สวมใส่เครื่องแบบสนามในการปฏิบัติงานจำนวนทั้งสิ้น 58,923 นาย (ครองเขต ศรีวงศ์, 2560)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงรูปแบบของเครื่องแบบสนามหลายครั้งที่ผ่านมาต่างมีเสียงสะท้อนกลับมาในแง่ที่พอใจและไม่พอใจ ผู้วิจัยจึงอยากที่จะศึกษาว่ากำลังพลที่สวมใส่เครื่องแบบสนาม ในการปฏิบัติงานมีความต้องการเครื่องแบบสนามหรือไม่อย่างไร และรูปแบบของเครื่องแบบสนามปี 2558 กำลังพลมีความพึงพอใจหรือไม่ เพื่อให้

สอดคล้องต่อสภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน และภารกิจของกำลังพล เพื่อให้ตรงต่อความต้องการใช้งาน และความพึงพอใจสูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการเครื่องแบบสนามของกำลังพลภายในกองทัพภาคที่ 1
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องแบบสนามของกำลังพลภายในกองทัพภาคที่ 1
3. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการในการใช้เครื่องแบบสนามเมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล
4. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการใช้เครื่องแบบสนามเมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

ขอบเขตของการศึกษา

1. ด้านเนื้อหา

1.1 คุณลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลต่อความต้องการ โดยศึกษาตามทฤษฎีลำดับความต้องการของ มาสโลว์ อันได้แก่ 1) ความต้องการทางด้านร่างกาย 2) ความต้องการความปลอดภัยในชีวิต 3) ความต้องการด้านสังคม 4) ความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียง เนื่องจากเครื่องแบบสนามเป็นเครื่องนุ่งห่ม พื้นฐานที่กำลังพลใช้สวมใส่ผู้วิจัยจึงดำเนินการศึกษาลำดับความต้องการ 4 ลำดับดังกล่าว

1.2 คุณลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลต่อความพึงพอใจใน ระดับผลิตภัณฑ์ของการใช้เครื่องแบบสนาม โดยศึกษาตามแนวคิดองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์ อันได้แก่ 1) ประโยชน์หลัก 2) ลักษณะทั่วไป 3) ผลิตภัณฑ์ที่

คาดหวัง เนื่องจากเครื่องแบบสนามเป็นผลิตภัณฑ์ พื้นฐานที่กำลังพลใช้เพื่อ การปฏิบัติงาน ผู้วิจัยจึงดำเนินการศึกษาระดับผลิตภัณฑ์ 3 ระดับดังกล่าว

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรต้น คือ ลักษณะส่วนบุคคล ประกอบไปด้วย อายุ, ระดับการศึกษา, รายได้, ระดับการศึกษา, อายุรับราชการ, สังกัด, รูปแบบภารกิจ และดัชนีมวลกายปัจจุบันด้านพันธุกรรมและร่างกาย

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ความพึงพอใจในระดับผลิตภัณฑ์ของเครื่องแบบ สนาม ประกอบด้วย ประโยชน์หลัก, ลักษณะทั่วไป และผลิตภัณฑ์ที่คาดหวัง

2.2.2 ความต้องการในการใช้เครื่องแบบสนาม ประกอบด้วย ความต้องการทางด้านร่างกาย, ความต้องการความปลอดภัยในชีวิต, ความต้องการด้านสังคม และความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียง

3. ด้านประชากร: กำลังพล ภายในกองทัพภาคที่ 1

4. ด้านสถานที่: หน่วยที่อยู่ในพื้นที่ภายในกองทัพภาคที่ 1

5. ด้านเวลา: ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 1 เดือน ตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2561 ถึง 15 กุมภาพันธ์ 2561

สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่างกันจะ ส่งผลให้อิทธิพลต่อความต้องการเครื่องแบบสนาม แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่างกันจะ ส่งผลให้อิทธิพลต่อความพึงพอใจเครื่องแบบสนาม แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 กำลังพลภายในกองทัพภาคที่ 1 มีความต้องการ เครื่องแบบสนามด้านความต้องการทางสังคมและความต้องการที่จะมี

เกียรติยศชื่อเสียงมากกว่าความต้องการด้านร่างกายและความต้องการความปลอดภัยในชีวิต

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Need) อับราแฮมมาสโลว์ (Abraham Maslow) ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ตามลำดับขั้น ออกเป็น 5 ขั้น คือ (Maslow, 1943 อ้างใน ปราณี งามสุด และจำรัส ด้วยสุวรรณ, 2546)

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Need) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ (Survival Need) ได้แก่ ความต้องการในเรื่องของอากาศ ความต้องการอาหารน้ำ เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยา รักษาโรค และความต้องการทางเพศ เป็นต้น
2. ความต้องการความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิต (Safety and Security Need) ได้แก่ ความต้องการอยู่อย่างมั่นคง และความปลอดภัยจากการถูกทำร้ายร่างกาย หรือถูกขโมย ทรัพย์สิน หรือความมั่นคงในการทำงานและการมีชีวิตอยู่อย่างมั่นคงในสังคม
3. ความต้องการด้านสังคม (Social Needs) ได้แก่ ความต้องการที่จะให้สังคมยอมรับว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ยอมรับ ในฐานะที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมเหล่านั้นด้วย ความต้องการขั้นนี้เกิดจากธรรมชาติของความเป็นสัตว์สังคมที่ไม่ต้องการจะอยู่โดดเดี่ยวตามลำพัง จึงเกิดการแสวงหาเพื่อให้ได้รับการตอบสนองทางด้านจิตใจ โดยพยายามจะสร้างปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับบุคคลทั้งหลาย เช่น การเอาใจใส่ ช่วยเหลือ ให้ความร่วมมือ ตอบแทน การแสดงความห่วงใย

4. ความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem Needs) ความต้องการดีเด่นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่จะให้ได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น ความต้องการด้านนี้เป็นความต้องการระดับสูงที่เกี่ยวกับความมั่นใจในตัวเองในเรื่องของความรู้ ความสามารถ และความสำเร็จของบุคคล

5. ความต้องการ การประสบความสำเร็จในชีวิต (Self Actualization Needs) ความต้องการในขั้นนี้ มาสโลว์ถือว่าเป็นความต้องการขั้น สูงสุดที่ทุกคนปรารถนาและมีความต้องการที่จะไปให้ถึงเป็นขั้น อุดมคติของบุคคลที่ทุกคนใฝ่ฝันความต้องการในขั้น นี้ไม่ใช่เพื่อประโยชน์ของ ตนเองแต่จะคำนึงถึงประโยชน์ที่สังคมจะได้รับตามอุดมคติที่ตนตั้งไว้ เพราะฉะนั้นบุคคลที่สามารถพัฒนาตนเองมาถึงขั้น นี้ได้จึงได้ชื่อว่าเป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์แล้ว

มาสโลว์ (1943 อ้างใน ปราณี งามสุด และจำรัส ด้วยสุวรรณ, 2546) ได้ศึกษาความต้องการของมนุษย์ โดยแบ่งความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 5 ขั้น ต่อมาได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมแล้วแบ่งขั้นสูงสุดของความต้องการให้ ละเอียดออกไปอีก 1 ขั้น รวมเป็น 6 ขั้น คือความต้องการทางสุนทรียะ (Aesthetic Needs) เป็นความต้องการเพื่อความดี ความงาม ความ ละเอียดอ่อนทางจิตใจ และคุณธรรม ซึ่งในการศึกษาช่วงสุดท้ายมาสโลว์ได้ แบ่งลำดับขั้นสูงสุดต่อไปอีก 1 ขั้น คือ ความต้องการตระหนักในคุณค่าแห่งตน (Self – Actualization Needs) เป็นความต้องการ เสริมเติมเต็มเพื่อความรู้สึก สำเร็จในชีวิต เพื่อใช้ศักยภาพสูงสุดของตน และเพื่อพัฒนาความรู้สึกในคุณค่า ของตน บุคคลที่บรรลุถึงขั้นนี้ มักเข้าถึงปรัชญาชีวิต ได้รับประสบการณ์ สูงสุด (Peak Experience) บรรลุความเข้าใจในสภาพความเป็นจริงของชีวิต และตระหนักในชีวิตได้ด้วยตนเอง ซึ่งบางคนใช้คำว่า “เข้าถึงสัจธรรมแห่ง ชีวิตรวมทั้ง” รวมทั้งหมดเป็น 7 ลำดับขั้น

จากทฤษฎีและแนวคิดข้างต้น ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาทฤษฎีความต้องการใน 4 ลำดับแรก คือ ความต้องการทางด้านร่างกาย, ความต้องการความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิต, ความต้องการด้านสังคม และความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียง เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงความต้องการของเครื่องแบบสนามซึ่งเป็น เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม พื้นฐานที่กำลังพลใช้สวมใส่ในการปฏิบัติงาน ดังนั้นความต้องการในลำดับที่ 5 ความต้องการการประสบความสำเร็จในชีวิตซึ่งเป็นความต้องการสูงสุดของแต่ละบุคคล ผู้วิจัยพิจารณาแล้วว่าความต้องการของมาสโลว์ใน 4 ลำดับแรกมีความเพียงพอต่อการศึกษาในครั้งนี้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

Peter and Olson (1996) ได้ชี้ให้เห็นความสำคัญของความพึงพอใจของผู้บริโภคว่าเป็นแนวคิดสำคัญในการตลาด และการวิจัยผู้บริโภค ความพึงพอใจของผู้บริโภคเป็นหลักเหตุผลทั่วไปถ้าผู้บริโภคพอใจในผลิตภัณฑ์ หรือตราสินค้า พวกเขาก็ย่อมที่จะซื้อและใช้ผลิตภัณฑ์หรือตราสินค้านั้นต่อไปและยังบอกต่อไปยังคนอื่น แต่ถ้าเกิดความไม่พึงพอใจผู้บริโภคก็จะเปลี่ยนไปใช้ผลิตภัณฑ์ หรือตราสินค้าอื่น และยังมี การต่อว่าไปยังผู้ผลิต ผู้ขาย และผู้บริโภคคนอื่น

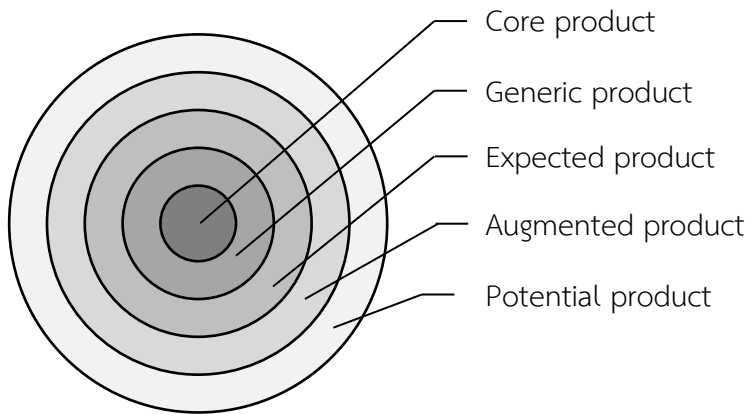
Kotler (2003) ลูกค้าแต่ละคนก็มีระดับความพึงพอใจแตกต่างกันไป และความพึงพอใจนี้ก็มีความสัมพันธ์ กับความจงรักภักดีของลูกค้า ถึงแม้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจกับความจงรักภักดีของลูกค้าไม่สามารถวัดออกมาอย่างเป็นสัดส่วนได้ ตัวอย่างเช่น การเข้ามาตราวัดความพึงพอใจของลูกค้า โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ 1 ถึง 5 ในระดับที่ความพึงพอใจของลูกค้าต่ำสุด (ระดับ 1) จะแสดงให้เห็นว่า ลูกคามีแนวโน้มว่าจะไม่ซื้อผลิตภัณฑ์/บริการของบริษัทนั้นๆ และกล่าวถึงบริษัทดังกล่าวในทางที่ไม่ดี ส่วนในระดับ 2-4 แสดงให้เห็นว่าลูกค้าได้รับความพึงพอใจพอควร แต่ก็พบว่า

ลูกค้าอาจจะเปลี่ยนไปซื้อสินค้า/ บริการของคู่แข่งได้ง่ายหากได้รับข้อเสนอที่ดีกว่า และในระดับที่ความพึงพอใจของลูกค้าสูงสุด (ระดับ 5) จะเป็นข้อบ่งชี้ว่า ลูกค้ามีแนวโน้มจะกลับมาซื้อผลิตภัณฑ์/ บริการซ้ำและกล่าวถึงบริษัทผู้ผลิตหรือขายผลิตภัณฑ์หรือบริการนั้นๆ ในทางที่ดี

โดยสรุปแล้ว ความพึงพอใจของลูกค้าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งที่จะทำให้องค์กรธุรกิจประสบความสำเร็จและอยู่รอดต่อไปในอนาคตได้ ทั้งนี้เพราะความรู้สึกรู้สึกพึงพอใจของลูกค้าจะนำมาซึ่งการซื้อซ้ำ รายได้ กำไร ความอยู่รอด และการเจริญเติบโตของธุรกิจ ตามลำดับ ดังนั้น องค์กรทุกแห่งจำเป็นต้องให้ความสำคัญและสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าอย่างต่อเนื่องและให้อยู่ในระดับสูงถึงขั้นที่ก่อให้เกิดเป็นความ ปิติ ยินดีที่จะซื้อและใช้บริการอีกในคราวต่อไปจนก่อตัวกลายเป็นความจงรักภักดีที่ทำให้ลูกค้าสนิทแนบแน่นไม่หันไปซื้อและใช้บริการของคู่แข่งรายอื่น ๆ

ทฤษฎีเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์

Theodore (1980) ได้นำเสนอเกี่ยวกับลำดับขั้นคุณค่าของลูกค้าซึ่งสามารถเรียกได้อีกลักษณะหนึ่งว่า ระดับของผลิตภัณฑ์ที่นักการตลาดใช้ในการนำเสนอแบบแผนการสร้างคุณค่าให้กับลูกค้า ได้แก่ 1) ผลประโยชน์หลักของผลิตภัณฑ์ (Core Benefit) ซึ่งเปรียบเสมือนแก่นไม้ 2) ลักษณะทั่วไปของผลิตภัณฑ์ (Generic Product) 3) ผลิตภัณฑ์ที่คาดหวัง (Expected Product) 4) ผลิตภัณฑ์ส่วนเพิ่ม (Augmented Product) 5) ผลิตภัณฑ์ในอนาคต (Potential Product) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 ระดับของผลิตภัณฑ์
ที่มา: ศิวฤทธิ พงศกรรังศิลป์ (2555)

1. ผลประโยชน์หลักของผลิตภัณฑ์ (Core Benefit) หมายถึง ผลประโยชน์หรือคุณค่าหลักของสินค้า หรือบริการเชิงคุณสมบัติหลักของผลิตภัณฑ์ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์แรกในการตัดสินใจซื้อสินค้า
2. ลักษณะทั่วไปของผลิตภัณฑ์ (Generic Product) หมายถึง องค์ประกอบพื้นฐานที่ต้องมีอยู่ในสินค้าหรือบริการ หรือกล่าวได้ว่าเป็นลักษณะโดยทั่วไปที่จำเป็นต้องมีในผลิตภัณฑ์
3. ผลิตภัณฑ์ที่คาดหวัง (Expected Product) หมายถึง สิ่งที่ลูกค้าคาดหวังจะได้รับจากการซื้อสินค้าหรือบริการ ซึ่งนักการตลาดต้องเป็นผู้จัดหาและนำเสนอให้กับลูกค้า ถ้าลูกค้าไม่ได้รับในสิ่งที่คาดหวังจะเกิดการไม่พอใจเนื่องจากลูกค้าอาจจะเปรียบเทียบกับคู่แข่งและอาจทำให้เปลี่ยนไปซื้อสินค้ากับคู่แข่งได้โดนผลิตภัณฑ์ ที่คาดหวังในปัจจุบันจะกลายเป็นลักษณะทั่วไปของผลิตภัณฑ์ในอนาคตที่นักการตลาดต้องนำเสนอให้ทันทีเมื่อลูกค้าซื้อสินค้าเนื่องจากลูกค้ามีความต้องการเพิ่มขึ้นอยู่ตลอดเวลา

4. ผลิตภัณฑ์ส่วนเพิ่ม (Augmented Product) จากแนวคิดด้านการสร้างมูลค่าและความพึงพอใจให้กับลูกค้าที่ว่า นักการตลาดสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้เกินกว่าความคาดหวังของลูกค้า จะทำให้ลูกค้านั้นมีความพึงพอใจสูงสุด สิ่งที่นักการตลาดใช้ตอบสนองความต้องการเกินความคาดหวังของลูกค้า คือผลิตภัณฑ์ส่วนเพิ่ม ซึ่งผลิตภัณฑ์ส่วนเพิ่มนี้อาจมีค่าใช้จ่ายที่ลูกค้าต้องจ่ายเพิ่มหรือไม่ต้องจ่ายเพิ่มก็ได้ แต่โดยทั่วไปแล้วลูกค้ายินดีที่จะจ่ายเงินเพิ่มเพื่อให้ได้รับส่วนเพิ่มต่างๆ นี้ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการสร้างคุณค่าร่วมกันที่นักการตลาดสามารถนำเสนอแบบแผนการสร้างคุณค่าที่ลูกค้าต้องจ่ายเงินเพิ่มหรือไม่ต้องจ่ายเงินก็ได้

5. ผลิตภัณฑ์ในอนาคต (Potential Product) หมายถึง สิ่งที่ธุรกิจตั้งใจจะพัฒนาขึ้นในอนาคตเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า

จากทฤษฎีเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของ Theodore (1980) ทั้ง 5 ระดับนั้น ผู้วิจัยได้เลือกนำมาศึกษาเพียง 3 ระดับ คือ ผลประโยชน์หลักของผลิตภัณฑ์, ลักษณะทั่วไปของผลิตภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์ที่คาดหวัง เนื่องจากเครื่องแบบสนามเป็นผลิตภัณฑ์ พื้นฐานที่กำลังพลใช้สวมใส่เพื่อการปฏิบัติงาน ผลิตภัณฑ์ดังกล่าว เป็นเครื่องแบบ ที่ถูกกำหนดขึ้นจากกองทัพบก กำลังพลจึงไม่มีสิทธิ์ที่จะเลือกรูปแบบ ผู้วิจัยพิจารณาแล้วว่าการศึกษาระดับของผลิตภัณฑ์ 3 ระดับแรก เพียงพอต่อการศึกษาในครั้งนี้

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

ด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) และการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัย โดยประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มที่เก็บข้อมูลจากการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้กำลังพลภายในสังกัดกองทัพภาคที่ 1 ที่สามารถสวมใส่เครื่องแบบสนาม จำนวนทั้งสิ้น 58,923 คน (กองทัพภาคที่ 1, 2559) จำแนกเป็น ยศพันตรี - พันเอก จำนวน 1,773 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00 ชั้นยศร้อยตรี - ร้อยเอก จำนวน 3,228 คน คิดเป็นร้อยละ 5.48 ชั้นยศจ่าสิบตรี - จ่าสิบเอกจำนวน 11,499 คน คิดเป็นร้อยละ 19.52 สิบตรี - สิบเอก จำนวน 11,725 คน คิดเป็นร้อยละ 19.90 และทหารกองประจำการ จำนวน 30,698 คน คิดเป็นร้อยละ 52.10 โดยจากวิธีการเปิดตารางสุ่มตัวอย่างของยามาเน่ ปรากฏได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

กลุ่มที่ 2 คือกลุ่มที่เก็บข้อมูลจากการวิจัยเชิงคุณภาพใช้กำลังพลภายในสังกัดกองทัพภาคที่ 1 จำนวน 4 คน ซึ่งได้แก่ ร้อยตรี - ร้อยเอก จำนวน 1 นาย จ่าสิบตรี - จ่าสิบเอก จำนวน 1 นาย สิบตรี - สิบเอก จำนวน 1 นาย และพลทหาร จำนวน 1 นาย โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้รับการสัมภาษณ์จากกำลังพลภายในสังกัดกองทัพภาคที่ 1 ที่สวมใส่เครื่องแบบสนามในการปฏิบัติงานมากกว่า 2 วันต่อสัปดาห์

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ กำลังพลภายในสังกัดกองทัพภาคที่ 1 จำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง อย่างง่ายจนกระทั่งได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ประชากรครบตามที่กำหนด โดยการใช้สูตรของ Yamane (1967)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม สำหรับเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล ความต้องการและความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องแบบสนามของกำลังพลภายในกองทัพภาคที่ 1 โดยใช้แบบสอบถามที่เป็นคำถามปลายปิด แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วยข้อคำถาม ทั้งหมด 8 ข้อ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษารายได้ ระดับชั้นยศ อายุรับราชการ สังกัดรูปแบบภารกิจ ดัชนีมวลกาย

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดความต้องการเครื่องแบบสนาม ประกอบด้วยข้อคำถาม ทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ ความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิต ความต้องการด้านสังคม และ ความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียง ซึ่งประกอบไปด้วยคำถาม จำนวน 16 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามวัดความพึงพอใจต่อเครื่องแบบสนาม ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ผลประโยชน์หลัก ลักษณะทั่วไป และผลิตภัณฑ์ที่คาดหวังตามทฤษฎี ระดับของผลิตภัณฑ์ ซึ่งประกอบไปด้วยคำถาม จำนวน 13 ข้อ

2. การวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้แบบสัมภาษณ์ปลายเปิดและบันทึกข้อมูลภาคสนาม เกี่ยวกับความต้องการ และความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องแบบสนามของกำลังพลภายในกองทัพภาคที่ 1

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถาม 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการเครื่องแบบสนามของกำลังพลภายในกองทัพภาคที่ 1 ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีผลต่อเครื่องแบบสนามของกำลังพลภายในกองทัพภาคที่ 1

3. สร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความต้องการและความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องแบบสนาม

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและแนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อทำการตรวจสอบและเสนอแนะเพิ่มเติม

4. นำแบบสอบถามและแนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องและมีความเหมาะสมของเนื้อหาแล้ว จากนั้นนำมาปรึกษากับอาจารย์คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ เพื่อปรับปรุงก่อนนำไปใช้

5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบไปปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง จากนั้นนำเสนอแก่คณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรง ตามเนื้อหา (Content Validity) ของคำถามในแต่ละข้อว่าตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้หรือไม่ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Congruence) ของแบบสอบถาม โดยการเลือกใช้เฉพาะข้อที่มีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (สิทธิ์ ชีรสรณ์. 2552) จากการคำนวณสรุปได้ว่าค่า IOC เท่ากับ 0.80 แปลผลว่าแบบสอบถามมีเนื้อหาตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะ คล้ายกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของชุดคำถามของแต่ละตัว

แปรเพื่อทดสอบความคงที่ของชุดคำถามด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficiency) ของครอนบัค (Cronbach, 1970) โดยมีค่าระหว่าง $0 \leq \alpha \leq 1$ ซึ่งค่าที่ใกล้เคียงกับ 1 มาก แสดงว่า มีค่าความเชื่อมั่นสูง (สิทธ์ ธีรสรณ์, 2552) โดยค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ยอมรับได้ต้องมีค่าอัลฟา มากกว่า 0.70 จากการคำนวณสรุปได้ว่าค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นด้านความต้องการเท่ากับ 0.96 และด้านความพึงพอใจเท่ากับ 0.93 แปลผลว่า มีความเชื่อมั่นสูงกว่าค่ามาตรฐานที่ตั้งเกณฑ์ไว้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD) การแจกแจงความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ของคะแนน ความต้องการด้านร่างกาย ความต้องการด้านความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิต ความต้องการด้านสังคม ความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียง และความพึงพอใจต่อผลประโยชน์หลัก ลักษณะทั่วไป ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

2. การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

2.1 ค่า t-test เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม กรณีทราบความแปรปรวน ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม แบบกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม เป็นอิสระต่อกัน (Independent Sample) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 หรือระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานด้านรูปแบบภารกิจที่ต้องปฏิบัติงาน (ที่ตั้งปกติ หรือปฏิบัติงานภาคสนาม) (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2545: 135)

2.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เพื่อหาความแตกต่างระหว่าง ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบ

ความแตกต่างเป็นรายคู่ในระดับนัยสำคัญ .05 หรือระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้สูตรตามวิธี Least Significant Difference (LSD) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ประชากร (กัลยา วาณิชย์ปัญญา, 2545: 161) เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐาน ด้าน อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ระดับชั้นยศ อายุรับราชการ สังกัด และดัชนี มวลกาย

ผลการวิจัย

จากผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีรายได้ ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีระดับชั้นยศเป็นพลทหาร สังกัด พล.2 มี อายุราชการต่ำกว่า 10 ปี โดยจะปฏิบัติงานที่ตั้งปกติ (หน่วยต้นสังกัด) มากกว่า ปฏิบัติงานราชการสนาม (ปฏิบัติงาน นอกหน่วยต้นสังกัด เช่น กองร้อยรักษา ความสงบ ชายแดน) ซึ่งมีดัชนีมวลกายลักษณะปกติ

จากผลการศึกษาการวิเคราะห์ความต้องการเครื่องแบบสนามของ กำลังพลภายในกองทัพภาคที่ 1 แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านความต้องการ ทางด้านร่างกาย ด้านความต้องการความปลอดภัยในชีวิต ด้านความต้องการ ด้านสังคม และด้านความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียง ในภาพรวมมีความ คิดเห็นต่อความต้องการเครื่องแบบสนามอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) ด้านความต้องการทางด้านร่างกายโดยรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีความคิดเห็นมากที่สุดมีเท่ากัน 2 ข้อ คือ ต้องการให้เครื่องแบบสนาม สามารถระบายกลิ่นอับได้เป็นอย่างดี และต้องการให้เครื่องแบบสนาม มีสีที่ไม่ซีดคงทนต่อการใช้งาน และการซักฟอก 2) ด้านความต้องการความปลอดภัยในชีวิตโดยรวมมี ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีความคิดเห็นมากที่สุดคือ ต้องการให้ลวดลายและสีของเครื่องแบบสนาม ถูกต้องเพื่อพรางตัวให้กลมกลืน

กับภูมิประเทศ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ด้านความต้องการด้านสังคมมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีความคิดเห็นมากที่สุดคือ เมื่อสวมใส่เครื่องแบบสนามที่ถูกต้องแล้วท่านรู้สึกว่าเป็นที่ยอมรับจากเพื่อนและสังคมปฏิบัติงาน และ 4) ด้านความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียง มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีความคิดเห็นมากที่สุดคือ เมื่อสวมใส่เครื่องแบบสนามแล้วรู้สึกว่าคุณเอง มีอำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ นอกจากนี้ ในการวิจัยครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างยังมีความต้องการเครื่องแบบสนามที่มีความทนทาน โดยเฉพาะส่วนของข้อศอก หัวเข่า ควรเพิ่มความหนาของเนื้อผ้าในส่วนนั้นเป็นพิเศษ อีกทั้งผู้สวมใส่เครื่องแบบสนามจะรู้สึกว่าคุณเองได้รับการยอมรับจากสังคม ใส่แล้วเกิดความมั่นใจ เพราะเครื่องแบบภาคสนาม เป็นเครื่องแบบที่มีเกียรติ เป็นเครื่องแบบที่แสดงให้เห็นว่าเราเป็นทหาร ก็จะได้รับการสนใจและเชื่อกันมากขึ้น หากมองผิวเผินผู้สวมใส่เครื่องแบบสนามอาจดูมีอำนาจ เพราะปัจจุบันรัฐบาลไทยบริหารงานโดยคณะ คสช. ทำให้ผู้สวมใส่เครื่องแบบสนามรู้สึกได้ว่าการทำงานร่วมกับหน่วยงานราชการอื่นๆ จะได้รับอำนาจในการตัดสินใจ รวมถึงได้รับแจ้งข่าวสารต่างๆ ก่อน เหมือนเป็นการให้เกียรติ ส่วนพลเรือนที่เข้าไปคุยด้วยก็ให้ความเคารพ แต่ผู้สวมใส่เครื่องแบบสนามส่วนใหญ่ไม่ได้มองถึงอำนาจหรือการได้รับความเคารพจากบุคคลอื่นที่เกิดจากการสวมใส่เครื่องแบบสนามแต่อยู่ที่การวางตัวให้เป็นที่เคารพรักกับผู้อื่น อาทิเช่น การวางตัว การพูดคุย รวมถึงการให้เกียรติผู้อื่น

จากผลการศึกษากาวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องแบบสนามของกำลังพลภายในกองทัพภาคที่ 1 แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ความพึงพอใจต่อผลประโยชน์หลัก ความพึงพอใจต่อลักษณะทั่วไป และความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ที่คาดหวัง ในภาพรวมมีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจต่อเครื่องแบบสนามอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) ด้านความพึง

พอใจต่อผลประโยชน์หลัก มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีความคิดเห็นมากที่สุดคือ สามารถใช้เป็นเครื่องแต่งกายในการปฏิบัติหน้าที่ 2) ด้านความพึงพอใจต่อลักษณะทั่วไป มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีความคิดเห็นมากที่สุดคือ มีการออกแบบกระเป่าของชุดเครื่องแบบสนามที่สะดวกต่อการใช้งาน และ 3) ด้านความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ที่คาดหวัง มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีความคิดเห็นมากที่สุดคือ เครื่องแบบสนามสามารถระบายกลิ่นอับได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ ในการวิจัยครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อเครื่องแบบสนามไปแนวทางเดียวกับความคิดเห็นที่ได้จากแบบสอบถาม คือมีความพึงพอใจในเครื่องแบบสนามที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เพราะเป็นชุดที่ใส่แล้วดูทะมัดทะแมงในเวลากการปฏิบัติหน้าที่ แต่เนื่องจากเครื่องแบบสนามมีเนื้อผ้าที่หนาทำให้ในช่วงฤดูร้อนผู้สวมใส่เกิดความไม่สบายตัวเพราะเหงื่อออกง่าย ในฤดูฝนชุดก็อึดน้ำทำให้มีน้ำหนักมาก แต่ในฤดูหนาวการสวมเครื่องแบบสนามช่วยให้ให้อุ่น แต่ในส่วนเรื่องของการออกแบบนั้น ลวดลายของผ้าที่ใช้ในการผลิตนั้นเครื่องแบบสนามยังมีความหลากหลายของลวดลายในการตัดเย็บทำให้เครื่องแบบสนามของแต่ละบุคคลหรือของแต่ละหน่วยงานไม่เหมือนกัน อีกทั้งในส่วนของกระเป่าเสื้อที่มีการเปลี่ยนไป เปลี่ยนมา ในลักษณะต่างๆ กลุ่มตัวอย่างมองว่าแบบกระเป่าเดิมที่มีกระดุมปิดเป็นแบบที่ดูดีกว่าแบบที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคาดหวังว่า เครื่องแบบสนามจะที่ดีต้องมีความคงทนซักแล้วสีไม่ตก ไม่ซีด คงทนต่อการฉีกขาดโดยเฉพาะในส่วนของข้อศอก และหัวเข่า ควรเพิ่มความหนาของเนื้อผ้าในส่วนนั้น อีกทั้งเนื้อผ้าต้องมีความยืดหยุ่น และสามารถระบายกลิ่นได้ดี

ในส่วน of ข้อเสนอแนะให้ผู้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการออกแบบเครื่องแบบสนามควรออกแบบให้ถูกต้องตามลักษณะการใช้งานของผู้สวมใส่

คือ ผู้ที่ปฏิบัติงานในอาคารควรมีผ้าที่มีลักษณะบางกว่าผู้ที่ต้องปฏิบัติงานภาคสนาม อาทิเช่น จขต. รส. เป็นต้น หรือปรับเปลี่ยนตามลักษณะภูมิอากาศแต่ละพื้นที่เพื่อให้ผู้ที่สวมใส่เกิดความรู้สึกสบายและคล่องตัวในการปฏิบัติ และที่สำคัญคือต้องมีความคงทน ระบายความร้อนและกลิ่นอับได้เป็นอย่างดี

สรุปผลการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่างกันจะส่งผลให้อิทธิพลต่อความต้องการเครื่องแบบสนามแตกต่างกัน

ตารางที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อความต้องการเครื่องแบบสนาม

ข้อมูลส่วนบุคคล	ความต้องการทางด้านร่างกาย	ความต้องการความปลอดภัยในชีวิต	ความต้องการด้านสังคม	ความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียง	ความต้องการในภาพรวม
อายุ	.79	.61	.31	.06	.50
ระดับการศึกษา	.94	.75	.00*	.00*	.01*
รายได้	.26	.42	.45	.06	.91
ระดับชั้นยศ	.54	.74	.09	.00*	.40
อายุรับราชการ	.77	.95	.69	.11	.85
สังกัด	.00*	.00*	.00*	.00*	.00*
รูปแบบภารกิจ	.10	.67	.44	.89	.38

ดัชนีมวลกาย	.42	.40	.39	.05	.30
-------------	-----	-----	-----	-----	-----

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อความต้องการเครื่องแบบสนาม พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ, รายได้, ระดับชั้นยศ, อายุรับราชการ, รูปแบบภารกิจ และดัชนีมวลกายที่แตกต่างกันจะส่งผลให้อิทธิพลต่อความต้องการเครื่องแบบสนามไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาและสังกัด ที่แตกต่างกัน จะส่งผลให้อิทธิพลต่อความต้องการเครื่องแบบสนามแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา ในส่วนของความต้องการด้านสังคม และความต้องการที่จะมีเกียรติยศ ชื่อเสียง ที่แตกต่างกัน จะส่งผลให้อิทธิพลต่อความต้องการเครื่องแบบสนามแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีขาดความมั่นใจต้องการให้ตนเองเป็นที่รับในสังคม และต้องการเกียรติยศชื่อเสียงเพื่อให้บุคคลรอบข้างมองข้ามเรื่องระดับการศึกษาหรือวุฒิการศึกษาของตนเอง เพื่อเป็นการยกระดับฐานะทางสังคมของตนเองขึ้นมาให้ทัดเทียมกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของมาสโลว์ (Maslow, 1943) ที่กล่าวว่า ความต้องการด้านสังคม เป็นความต้องการที่ต้องการให้สังคมยอมรับว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ ยอมรับในฐานะที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมเหล่านั้นด้วย และความต้องการ ที่จะมียศเกียรติยศชื่อเสียง เป็นความต้องการให้ตนเองได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับชั้นยศ ที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อความต้องการเครื่องแบบสนามในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะยศยิ่งสูงขึ้นก็ต้องการให้เครื่องแบบที่สวมใส่ที่บ่งบอกของ

ระดับชั้นยศของตนเอง ณ ปัจจุบัน เพื่อให้ได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ จามรี บุณนาค (2549) ที่ศึกษาเรื่องความต้องการผ้าสีพราง สำหรับตัดชุดฝึกพรางของข้าราชการกรมพลธิการทหารบก ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ว่าที่ระดับชั้นยศไม่ใช่ปัจจัยที่มีต่อความต้องการผ้าสีพรางของข้าราชการกรมพลธิการทหารบก

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสังกัด ในส่วนของความต้องการทุกด้าน ประกอบด้วย ความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการความปลอดภัยในชีวิต ความต้องการด้านสังคม และความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียงที่แตกต่างกัน จะส่งผลให้อิทธิพลต่อความต้องการเครื่องแบบสนามแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะงานที่ทำงาน รวมถึงสังกัดที่ประจำอยู่มีลักษณะ ภูมิประเทศแตกต่างกัน ทำให้เกิดความต้องการเครื่องแบบสนามแตกต่างกันไปด้วย อาทิเช่น สังกัด พล.ร.11 ที่มีความต้องการในทุกๆ ด้าน มากกว่าสังกัดอื่นๆ ซึ่งในสังกัดนี้ มีหน้าที่หลัก คือ ฝึกกองกำลังสำรอง (รด.) ที่จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยงานส่วนใหญ่คืองานภาคสนาม ดังนั้นนอกจากจะสวมใส่เพราะเป็นความต้องการทางด้านร่างกายและความต้องการความปลอดภัย ในชีวิตขณะปฏิบัติงานแล้ว การสวมใส่เครื่องแบบสนามยังทำให้ผู้พบเห็นหรือผู้เข้าร่วมฝึกกองกำลังสำรอง เกิดความเคารพ และยำเกรงต่อผู้ที่สวมใส่เครื่องแบบสนาม ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ จามรี บุณนาค (2549) ที่ศึกษาเรื่องความต้องการผ้าสีพราง สำหรับตัดชุดฝึกพรางของข้าราชการกรมพลธิการทหารบก ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ว่าที่พื้นที่ปฏิบัติงานไม่ใช่ปัจจัยที่มีต่อความต้องการผ้าสีพรางของข้าราชการกรมพลธิการทหารบก

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านดัชนีมวลกาย ที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อความต้องการเครื่องแบบสนามในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียง ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะต้องการให้มองข้ามลักษณะรูปร่างภายนอกไปที่เครื่องแบบที่สวมใส่มากกว่า ว่าตนเองทำงานอะไร สังกัดไหน ตำแหน่งอะไร เพื่อให้ได้รับการยกย่องจากบุคคลรอบข้าง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของมาสโลว์ ที่กล่าวว่า ความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียง เป็นความต้องการให้ตนเองได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ รายได้ อายุราชการ รูปแบบภารกิจ ที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อความต้องการเครื่องแบบสนามในทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องจากเครื่องแบบสนามมีลักษณะเหมือนกัน ไม่ว่าผู้สวมใส่จะอายุเท่าไร หรือมีรายได้มากหรือน้อย อายุราชการมาอย่างน้อยแค่ไหน เครื่องแบบสนามก็คงยังรูปแบบเดิมที่จะเปลี่ยนไปก็จะเป็นขนาดของเครื่องแบบที่จะเปลี่ยนไปตามรูปร่างของแต่ละคน รวมถึงสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ติดตามเสื้อเพื่อบ่งบอกระดับชั้นยศของผู้สวมใส่ ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ จามรี บุณนาค (2549) ที่ศึกษาเรื่องความต้องการผ้าสีพราง สำหรับตัดชุดฝึกพรางของข้าราชการกรมพลาดิการทหารบก ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ว่าที่อายุ และอายุราชการ ที่แตกต่างกันส่งผลต่อปัจจัยความต้องการ ผ้าสีพรางของข้าราชการกรมพลาดิการทหารบก

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่างกันจะส่งผลให้อิทธิพลต่อความพึงพอใจเครื่องแบบสนาม แตกต่างกัน

ตารางที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อความถึงพอใจต่อเครื่องแบบสนาม

ข้อมูลส่วนบุคคล	ความพึงพอใจต่อ	ความพึงพอใจต่อ	ความพึงพอใจต่อ	ความพึงพอใจในภาพรวม
-----------------	----------------	----------------	----------------	---------------------

	ประโยชน์หลัก	ลักษณะทั่วไป	ผลิตภัณฑ์ที่คาดหวัง	
อายุ	.02*	.14	.26	.17
ระดับการศึกษา	.17	.00*	.00*	.00*
รายได้	.10	.41	.43	.50
ระดับชั้นยศ	.20	.08	.17	.44
อายุรับราชการ	.04*	.19	.55	.26
สังกัด	.00*	.00*	.00*	.00*
รูปแบบภารกิจ	.33	.44	.81	.78
ดัชนีมวลกาย	.11	.41	.41	.25

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจต่อเครื่องแบบสนาม พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ, รายได้, ระดับชั้นยศ, อายุรับราชการ, รูปแบบภารกิจ และดัชนีมวลกายที่แตกต่างกันจะส่งผลให้อิทธิพลต่อความพึงพอใจเครื่องแบบสนามไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาและสังกัด ที่แตกต่างกัน จะส่งผลให้อิทธิพลต่อความพึงพอใจเครื่องแบบสนามแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจต่อเครื่องแบบสนามในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นความพึงพอใจต่อผลประโยชน์หลัก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กลุ่มที่มีอายุมากกว่าหรือกลุ่มคนที่มีอายุมากกว่า 51 ปีขึ้นไป เล็งเห็นถึงประโยชน์ของเครื่องแบบสนามมากกว่ากลุ่มที่มีอายุน้อย ซึ่งขัดแย้งกับแนวคิดของปรมา สตะเวทิน (2546) ที่กล่าวว่า อายุ เป็นปัจจัยที่ทำให้คนมีความ

แตกต่างกันในเรื่องของความคิดและพฤติกรรม คนที่อายุน้อยมักจะมีความคิดเสรีนิยม ยึดถืออุดมการณ์ และมองโลกในแง่ดีมากกว่าคนที่อายุมาก ในขณะที่คนที่อายุมากมักจะมีความคิดที่อนุรักษนิยม ยึดถือการปฏิบัติระมัดระวัง มองโลกในแง่ร้ายกว่าคนที่อายุน้อย เนื่องจากผ่านประสบการณ์ชีวิตที่แตกต่างกัน ลักษณะการใช้สื่อมวลชนก็ต่างกัน คนที่มีอายุมากมักจะใช้สื่อเพื่อแสวงหาข่าวสารหนักๆ มากกว่าความบันเทิง

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา ที่แตกต่างกันอิทธิพลต่อความพึงพอใจต่อเครื่องแบบสนามในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะความพึงพอใจต่อลักษณะทั่วไป และความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ที่คาดหวัง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีมีความภาคภูมิใจในเครื่องแบบที่สวมใส่ เพราะเกิดจากความมานะ อุทิศและความเพียรพยายามของตนเอง มากกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ยุทธนา ธรรมเจริญ (2530) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดลำดับความพึงพอใจของผู้บริโภค นอกจากจะขึ้นอยู่กับปัจจัยภายในของแต่ละบุคคลแล้ว ยังมีผลกระทบจากปัจจัยภายนอก อาทิเช่น ความตั้งใจที่จะใช้ ผู้บริโภคแต่ละบุคคลจะได้รับความกดดันให้ทำกิจกรรมหนึ่งมากกว่าอีกกิจกรรมหนึ่ง และความพึงพอใจในสินค้าใดๆ ของผู้บริโภค ย่อมเกิดจากรายการผลิตภัณฑ์ที่จัดสรรไว้แล้วของผู้บริโภค

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุราชการ ที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจต่อเครื่องแบบสนาม ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นความพึงพอใจต่อผลประโยชน์หลัก ทั้งนี้อาจเนื่อง มาจากกลุ่มที่มีอายุราชการที่มากขึ้นย่อมผ่านประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาหลากหลายรูปแบบ ย่อมเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของเครื่องแบบสนามที่สวมใส่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ยุทธนา ธรรมเจริญ

(2530) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดลำดับความพึงพอใจของผู้บริโภค นอกจากจะขึ้นอยู่กับปัจจัยภายในของแต่ละบุคคลแล้ว ยังมีผลกระทบจากปัจจัยภายนอกอาทิเช่น ประสบการณ์ในสินค้าชิ้นนั้น เพราะประสบการณ์ในอดีตเกี่ยวกับสินค้าจะเป็นสิ่งสำคัญในการวัดความพอใจของผู้บริโภค

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสังกัด ที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจต่อเครื่องแบบสนาม ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกๆ ด้าน ประกอบด้วยด้านความพึงพอใจต่อประโยชน์หลัก ความพึงพอใจต่อลักษณะทั่วไป และความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ที่คาดหวัง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะของรูปแบบการปฏิบัติงาน และพื้นที่ที่สังกัดอยู่ ปัจจุบันมีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดความความพึงพอใจต่อเครื่องแบบสนามแตกต่างกันไปด้วย อาทิเช่น กลุ่มที่ปฏิบัติงานในส่วนของสำนักงานจะมีความพึงพอใจหรือเห็นความสำคัญของเครื่องแบบสนามน้อยกว่ากลุ่มที่ปฏิบัติงานในภาคสนามหรือผู้ปฏิบัติงานตามเขตชายแดนต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กำพล เกียรติปฐมชัย (2538) ที่กล่าวว่าความพึงพอใจ เกิดจากความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก มนุษย์จะเกิดความรู้สึกพอใจได้ก็ต่อเมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองหรือบรรลุจุดมุ่งหมายในระดับหนึ่ง ความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงหรือไม่เกิดขึ้นหากความต้องการหรือจุดมุ่งหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับชั้นยศ ด้านรูปแบบภารกิจ และด้านดัชนีมวลถการ ที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจต่อเครื่องแบบสนามในทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ไม่ว่าจะระดับชั้นยศไหนก็ต้องสวมใส่เครื่องแบบสนามในการปฏิบัติงานเหมือนกัน รวมถึงรูปแบบภารกิจที่ได้มอบหมายของแต่ละคน ไม่ว่าจะอยู่ภาคสนาม หรือสำนักงาน และไม่ว่าผู้สวมใส่จะมีลักษณะ อ้วนไป

หรือผมอมไป ก็ไม่อาจหลีกเลี่ยงการสวมใส่เครื่องแบบสนามได้ เพราะเครื่องแบบสนามถือเป็นชุดที่นายทหารทุกคนต้องสวมใส่ เพราะกองทัพพบได้ระบุออกมาเป็นกฎข้อบังคับให้ทหารทหารทุกคนสวมใส่เครื่องแบบสนามนี้ หากผู้สวมใส่เกิดความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจไม่ว่าด้วยเหตุผลใดก็ไม่สามารถปฏิเสธที่จะไม่สวมใส่เครื่องแบบสนามได้ ซึ่งขัดแย้งกับแนวคิดของ Peter and Olson (1996) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจของผู้บริโภคเป็นหลักเหตุผลทั่วไปถ้าผู้บริโภคพอใจในผลิตภัณฑ์ หรือตราสินค้า พวกเขาจะยอมที่จะซื้อและใช้ผลิตภัณฑ์หรือตราสินค้านั้นต่อไปและยังบอกต่อไปยังคนอื่นแต่ถ้าเกิดความไม่พึงพอใจผู้บริโภคก็จะเปลี่ยนไปใช้ผลิตภัณฑ์หรือตราสินค้าอื่น

สมมติฐานที่ 3 กำลังพลภายในกองทัพอากาศที่ 1 มีความต้องการเครื่องแบบสนามด้านความต้องการทางสังคมและความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียงมากกว่าความต้องการด้านร่างกายและความต้องการความปลอดภัยในชีวิต

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดความต้องการที่มีต่อเครื่องแบบสนามของกำลังพล ภายในกองทัพอากาศที่ 1 ในภาพรวม

ความต้องการเครื่องแบบสนาม	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. ความต้องการทางด้านร่างกาย	4.59	0.58	มากที่สุด
2. ความต้องการความปลอดภัยในชีวิต	4.59	0.58	มากที่สุด
3. ความต้องการด้านสังคม	4.43	0.65	มากที่สุด
4. ความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียง	4.12	0.87	มาก
รวม	4.33	0.56	มากที่สุด

จากทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow, 1943) ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ตามลำดับชั้น ออกเป็น 5 ชั้น ซึ่งในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาทั้งหมด 4 ชั้น ด้วยกันประกอบด้วย ความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิต ความต้องการด้านสังคม และความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียง

จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อความต้องการทั้ง 4 ชั้น พบว่า ความต้องการทางด้านร่างกายและความต้องการด้านความปลอดภัยในชีวิต มีระดับความคิดเห็นเท่ากัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างจากกองทัพภาคที่ 1 ให้ความสำคัญ 2 ด้านนี้มากกว่าความต้องการด้านสังคม และความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียง ซึ่งสอดคล้องกับงานแนวคิดของมาสโลว์ (Maslow, 1943) ที่มนุษย์มีความต้องการอยู่ 5 ชั้น ซึ่งลำดับชั้นความต้องการตามทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์บุคคลต้องได้รับการตอบสนองหรือเกิดความรู้สึกพอในความต้องการขั้นต้นก่อนจึงจะแสวงหาเพื่อให้ได้มาซึ่งความต้องการในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งในที่นี้ความต้องการขั้นต้นคือ ความต้องการทางด้านร่างกาย ใต้ระดับความต้องการไปขั้นที่ 2 คือ ความต้องการความปลอดภัย ขั้นที่ 3 คือ ความต้องการทางด้านสังคม ขั้นที่ 4 คือ ความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียง และขั้นที่ 5 คือ ความต้องการ การประสบความสำเร็จในชีวิต ถึงแม้ยุคสมัยจะเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา แต่ความต้องการของมนุษย์ขั้นพื้นฐานที่ต้องการเครื่องนุ่งห่มเพื่อใช้ในการปกปิดร่างกาย เพื่อป้องกันภัยจากสัตว์ หรือแมลงต่างๆ ถูกให้ความสำคัญมากกว่าการสวมใส่เพื่อเชิดหน้าชูตาในสังคม หรือเพราะต้องการเกียรติยศชื่อเสียง ดังนั้นความต้องการทางด้านร่างกายและความต้องการความปลอดภัยในชีวิตจึงเป็นสิ่งที่มนุษย์เราให้ความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลของการศึกษา

จากการศึกษาความต้องการและความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องแบบสนามของกำลังพลภายในกองทัพภาคที่ 1 เห็นว่าระดับความต้องการเครื่องแบบสนามของกำลังพลภายในกองทัพภาคที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนระดับความพึงพอใจต่อเครื่องแบบสนามของกำลังพลภายในกองทัพภาคที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จากผลการวิจัยผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านความต้องการ เนื่องจากเครื่องแบบสนามเป็นสิ่งที่กำลังพลภายในกองทัพภาคที่ 1 จะต้องสวมใส่ กันทุกคน เพราะถือเป็นการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงาน และอีกเหตุผลหนึ่งคือ เครื่องแบบสนามยังเป็นหนึ่งในปัจจัย 4 ที่มนุษย์ทุกคนต้องการ นอกจากนี้การสวมใส่เครื่องแบบสนามยังทำให้ผู้ที่สวมใส่เกิดความรู้สึกว่าได้รับการยกย่องให้เกียรติจากพลเรือน หรือผู้พบเห็น ทำให้ผู้สวมใส่เครื่องแบบสนามเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน และเกิดความภาคภูมิใจในเครื่องแบบที่สวมใส่ ดังนั้นเครื่องแบบสนามยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องสวมใส่ในขณะปฏิบัติเป็นประจำ ไม่ว่าจะปฏิบัติงานอยู่ที่แห่งใดก็ตามเพราะถือเป็นการแสดงความภาคภูมิใจของผู้ที่ได้สวมใส่เครื่องแบบสนาม

2. ด้านความพึงพอใจต่อเครื่องแบบสนาม กำลังพลภายในกองทัพภาคที่ 1 มีความพึงพอใจ ต่อเครื่องแบบ สนามที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมาก อีกทั้งยังเห็นถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการสวมใส่เครื่องแบบสนามขณะปฏิบัติหน้าที่ แต่หากยังมีความคาดหวังที่อยากให้มีการพัฒนาปรับปรุงเครื่องแบบสนามให้สามารถระบายความร้อนได้ดีกว่านี้ และให้ความรู้สึกสบายตัวในการสวมใส่เครื่องแบบสนาม ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาปรับปรุงเครื่องแบบสนามที่ใช้อยู่ใน

ปัจจุบัน เพราะเครื่องแบบสนามถือเป็นเครื่องแบบที่ผู้รับราชการทหารต้องใส่เป็นประจำ ดังนั้นจึงควรพัฒนาปรับปรุงให้ผู้สวมใส่เกิดความพึงพอใจสูงสุดในการสวมใส่เครื่องแบบทหารในการปฏิบัติงาน

3. ความต้องการเครื่องแบบสนามตามดัชนีมวลกายจะเห็นได้ว่า กลุ่มคนอ้วนมีความต้องการเครื่องแบบสนามน้อยกว่ากลุ่มคนที่มีลักษณะดัชนีมวลกายปกติในด้านความต้องการด้านเกียรติยศชื่อเสียง เพราะอาจเกิดความไม่มั่นใจในการสวมใส่ ดูไม่ทะมัดทะแมง รวมถึงเกิดความอึดอัดในเครื่องแบบที่สวมใส่ ดังนั้นกองทัพบก อาจต้องหันมาสนใจกำลังพลเหล่านี้ให้มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง ให้มีดัชนีมวลกายอยู่ในเกณฑ์ปกติ หรืออยู่ในช่วงน้ำหนักเกินได้เล็กน้อย เพื่อความเข้มแข็งของกำลังพลในอนาคต

4. ความต้องการเครื่องแบบสนามตามชั้นยศ มีความต้องการที่แตกต่างกันในด้านเกียรติยศ ชื่อเสียง ผู้สวมใส่ต้องการให้เครื่องแบบเป็นสิ่งที่บอกบุคคลทั่วไปถึงระดับชั้นยศของตนเองเพื่อให้ได้รับการยกย่องให้เกียรติจากบุคคลที่พบเห็น หรือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เข้าไปติดต่อ ดังนั้นส่วนของเสื้อที่ติดระดับยศควรอยู่ในตำแหน่งที่สังเกตเห็นได้ชัดเจน

5. ความพึงพอใจต่อเครื่องแบบสนามตามอายุ และอายุราชการมีความแตกต่างกันด้านประโยชน์หลัก โดยกลุ่มที่มีอายุกว่า 51 ปีขึ้นไป และกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 31 ปีขึ้นไป เพราะยิ่งอายุมากขึ้น ประสิทธิภาพในการทำงานก็มากขึ้นตามไปด้วย ทำให้เห็นถึงประโยชน์ที่ได้จากการสวมใส่เครื่องแบบสนามในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้นกองทัพบกควรให้ความสำคัญกับการฝึกภาคสนามเพื่อให้กำลังพลเห็นถึงประโยชน์ของเครื่องแบบสนามที่สวมใส่ หรือในกลุ่มที่ไม่ได้ปฏิบัติงานในส่วนของภาคสนามควรปรับเครื่องแบบให้มีเนื้อผ้าที่บางลง สวมใส่สบายมากขึ้น โดยให้มีสีและลวดลายเดียวกับเครื่องแบบสนามทั่วไป

6. ความต้องการและความพึงพอใจต่อเครื่องแบบสนามตามระดับการศึกษา มีความแตกต่างกัน โดยกลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีมีความต้องการให้ตนเองได้รับการยอมรับจากสังคม ต้องการเกียรติยศชื่อเสียง เพื่อชดเชยระดับการศึกษาของตนเองที่ไม่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จึงทำให้เกิดความพึงพอใจในและภูมิใจในการสวมใส่เครื่องแบบทหาร ซึ่งในส่วนนี้ถ้ากำลังมีความประพฤติและความคิดที่ดีก็ย่อมจะปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างสุดความสามารถให้สมเกียรติกับเครื่องแบบที่สวมใส่ แต่หากนำเครื่องแบบ ไปใช้ในทางมิชอบก็อาจทำให้เกิดผลเสียกับกองทัพตามมา ดังนั้นกองทัพกองอาจต้องมีการส่งเสริมหรือการเพิ่มความมั่นใจให้กับกำลังพลทุกคนให้ภูมิใจในเครื่องแบบที่ตนสวมใส่ และหน้าที่ที่ปฏิบัติมากกว่าหน้าตาและเกียรติยศ

7. ความต้องการและความพึงพอใจต่อของเครื่องแบบสนามแต่ละสังกัดยังคงมีความต้องการ และความพึงพอใจที่แตกต่างกันไปในแต่ละสังกัด เพราะมีลักษณะงานในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันทำให้เครื่องแบบสนามที่ใช้อยู่ไม่ตรงกับความต้องการ ดังนั้นในการออกแบบเครื่องแบบสนามจึงควรเลือกใช้วัสดุดิบหรือเนื้อผ้าที่ใช้เหมาะสม กับพื้นที่หรือลักษณะงานที่ปฏิบัติอยู่ เช่น ผู้ที่ปฏิบัติงานในอาคาร สำนักงาน ควรสวมใส่เสื้อผ้าที่มีลักษณะบางกว่าผู้ที่ต้องปฏิบัติงานภาคสนามตามชายแดน หรือออกมาเพื่อให้เข้ากับภูมิอากาศบ้านเรา คือในฤดูร้อน หรือฤดูฝนก็ใช้ผ้าในการตัดเย็บที่บางกว่าที่ต้องใช้ในฤดูหนาว เป็นต้น

8. เครื่องแบบสนามที่ผู้บริโภคต้องการ นอกจากจะคำนึงความสบายที่ได้สวมใส่แล้วเนื้อผ้าที่นำมาตัดเย็บต้องมีคงทนทั้งสีและตัวเนื้อผ้าเอง คือ สีไม่ซีดไม่ตกง่าย เนื้อผ้ามีความหนาทนต่อการถูถู ขีดข่วนจากของมีคม หรือแม้กระทั่งการกัดต่อยจากแมลงหรือสัตว์มีพิษต่างๆ และ

นอกจากนั้นเครื่องแบบสนามที่ดีที่สุดสามารถระบายความร้อน และกลิ่นอับต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างวันได้เป็นอย่างดี

9. เครื่องแบบสนามที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ทำจากเนื้อผ้าที่หนาในระดับหนึ่งเพื่อป้องกันภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้จากอุบัติเหตุเล็กๆ น้อยๆ หรือจากพวกสัตว์หรือแมลงตัวเล็ก แต่บางครั้งเครื่องแบบก็ย่อมเกิดความเสียหายจากการปฏิบัติหน้าที่ได้ แต่หากจะให้เพิ่มความหาของเนื้อผ้าเพิ่มขึ้นอีก ก็คงเป็นไปได้ยากเพราะประเทศไทยเป็นเมืองร้อนถ้าสวมใส่เสื้อผ้าที่มีความหนามาก ผู้สวมใส่ก็จะเกิดความไม่สบายทำ เพราะจะทำให้เหงื่อออกง่าย แต่หากเพิ่มความหนาของเนื้อผ้าในบางจุดที่ต้องสัมผัสหรือเกิดการเสียดสีบ่อยๆ ก็จะช่วยลดแรงกระแทกหรือลดความเสียหายในจุดนั้นๆ ได้ อาทิ เช่น ในส่วนของข้อศอก หัวเข่า เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นเพื่อเติมที่มีอิทธิพลต่อเครื่องแบบสนาม อาทิเช่น ปัจจัยด้านทัศนคติ ปัจจัยด้านความรู้ และความเข้าใจ ที่มีต่อเครื่องแบบสนาม

2. ควรศึกษาความต้องการและความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องแบบสนามกับกำลังพลภายในกองทัพภาคอื่นๆ หรือตามภูมิภาคอื่นๆ เพิ่มเติมเพื่อเปรียบเทียบความต้องการและความพึงพอใจของผู้สวมใส่เครื่องแบบสนาม ในแต่ละภูมิภาคว่ามีความต้องการและความพึงพอใจเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

3. ควรศึกษาความสัมพันธ์ของความต้องการกับความพึงใจที่มีต่อเครื่องแบบสนามว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเครื่องแบบสนามในอนาคตข้างหน้าให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานมากที่สุด

4. ควรมีการศึกษาเป็นข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interviews) เป็นเครื่องมือ หลัก ในการเก็บรวบรวมกับกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่เกี่ยวกับความต้องการ ความพึงพอใจทัศนคติ ที่ต่อเครื่องแบบสนาม

เอกสารอ้างอิง

กรมพลาธิการทหารบก. (2544). *การวิจัยและพัฒนา เรื่อง โครงการวิจัยและพัฒนา ผ้า สีพราง*. กรุงเทพฯ: กรมพลาธิการทหารบก.

กัลยา วาณิชย์บัญชา. (2545). *การวิเคราะห์สถิติ:สถิติเพื่อการตัดสินใจ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กำพล เกียรติปฐมชัย. (2538). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการของสำนักทะเบียนอำเภอ: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสกลนคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ครองเขต ศรีวงศ์, พ.ท. (2560, 14 ธันวาคม). *ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกำลังพลกองทัพภาคที่ 1*. [บทสัมภาษณ์.]

จามรี บุณนาค. (2549). *ความต้องการผ้าสีพราง สำหรับตัดชุดฝึกพราง ของข้าราชการกรมพลาธิการทหารบก ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประมะ สตะเวทิน. (2546). *หลักนิเทศศาสตร์*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์น.

ปราณี รามสูต และ จำรัส ด้วยสุวรรณ. (2546). *พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ณะการพิมพ์.

ยุพธนา ธรรมเจริญ. (2530). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ: ศรีบุญอุตสาหกรรรม.

ศิวฤทธิ์ พงศกรรังศิลป์. (2555). *หลักการตลาด* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ท้อป.

สิทธิ์ ชีรสรณ์. (2552). *เทคนิคการเขียนงานวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of psychological test* (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Kotler, P. (2003). *Principi Di Marketing (Italian Translation of Principles of Marketing)*. N.P.: ISEDE and Prentice Hall International.
- Maslow, A. H. (1943). Conflict, frustration, and the theory of threat. *The Journal of Abnormal and Social Psychology*, 38 (1): 81-86.
- Peter, J. P., and J. C. Olson. (1996). *Consumer Behaviour and Marketing Strategy* (4th ed.). Chicago: Irwin.
- Theodore, L. (1980, Jan-Fab). "Marketing success thorough differentiation-of anything." *Harvard Business Review*, 83-91.
- Yamane, T. (1976). *Statistics: An introductory analysis*. New York: Harper & Row.